

az angol expediciós hadsereg:	300.000 fő	
francia hadsereg	5,000.000	„
belga	1,000.000	„
holland	500.000	„
	összesen	6,800.000 „ ami 56 hadosztályt

tett ki. A repülők száma 7000 volt.

A németek azonban 7—8 millió katonát dobtak támadásba, mintegy 10 ezer repülőgéppel. A szövetségesek tehát kisebb erővel vették fel a küzdelmet.

A tizenöt napos küzdelem boncolgatása után az Izvestija ezeket a következtetéseket vonja le:

1. Az első nagy harcok eredménye bizonyítja, hogy a szövetségesek gyengébben készültek fel a háborúra, mint Németország.

2. A német hadsereg sikerének titka a korszerű támadóeszközök tömeges harcbevételében, elsősorban is a tankok, zuhanóbombavető repülőgépek, a motoros gyalogság, tüzérség és az új fegyvernem, az ejtőernyősök alkalmazásában rejlik. A zuhanóbombázók, a tankok és ejtőernyősök ilyen arányú felhasználása a szövetségeseket — saját bevallásuk szerint — teljesen váratlanul érte. Az ejtőernyősök a német támadás első idején nagy szerepet játszottak. Az ellenséges repülőterek szétrombolásával, a vasúti csomópontok, átjárók, hidak megszállásával lehetővé tették hadseregük gyors előnyomulását. Megnehezítették az ellenség tartalékjainak felvonulását és frontmögötti támadásaikkal nagy erőket kötöttek le. A német légihaderő számbeli fölényével a kezdeményezést mindaddig kezében tartotta.

3. A lengyelországi tapasztalatok alapján a német hadvezetőség sikeresen alkalmazza az ellenséges haderők megbontásának módszerét. Arra törekszik, hogy a vele szemben álló hadsereget több részre szakítsa és azokat egyenként törje le.

4. A holland és belga hadseregnek a szövetségesek nem nyújtottak hathatós támogatást és ennek folytán a demoralizált holland csapatok a harc hatodik napján megadták magukat. A most visszavonulóban levő belga hadsereget sem részesítik kellő támogatásban. E támogatás hiányában voltak kénytelenek a belgák is letenni a fegyvert.

Szobotica, 1940. május 27.

Szántó Árpád

Figyelő

Néhány szó Indiáról

A most folyó háború veszedelmes gyorsasággal közeledik az angol partokhoz. A szigetbirodalom nyugalma, biztonsága mind bizonytalnabbá válik. Időszerű már a kérdés, hogy a hatalmas birtokokkal rendelkező kis anyaország veszélybe jutásával egyidejűleg nem fog-e felbomlani az egész óriási gyarmatbirodalom. Közismert, hogy az angolok a világ nagyobb részét hatalmukba kerítették és mindaddig sikeresen meg is tudták tartani ezeken a birtokokon uralmukat. Az angol hivatalos körök sohasem mulasztják el a gyarmatok és dominiumok

hűségének hangortatását. Kérdés csak az, vajjon tényleg fenáll-e ez a hűség, meg van-e reális okuk ezeknek a gyarmati népeknek az anyaországgal szembeni függő viszonyuk további fenntartására?

Néhány számadatot, tényt adunk itt olvasóinknak. Alkossanak maguknak képet arról, milyen az angol gyarmati népek helyzete és ezzel egyidejűleg mindjárt választ is nyernek arra, hogy hajlandók lesznek-e a gyarmati népek az anyaország bajbajutása után is hűségesen kitartani mellette.

*

Az angolok mintegy 250 éve kezdték meg India gyarmatosítását, de csak 150 esztendővel ezelőtt sikerült az óriás-birodalmat leigáznok.

India 375 milliónyi lakosából ma mindössze 285 ezer az angol. Az angol hadsereg azonban 60 ezer főnyi katonasággal va képviselve és az angolokból álló állandó katonaság mellett még mintegy 600 ezer főből álló benszülött katonaság is őrzi a londoni lordok és pénzmágnások vagyonát és érdekeltségeit.

Ezek az érdekeltségek körülbelül 8 milliárd dollárt tesznek ki. Ez a befektetés átlag évi 1 milliárd dollár hasznot hoz. Csak nemzeti adósság fejében évi 100 millió dollárt fizetnek a hinduk.

India elfoglalásának első éveiben az angolok rendszeresen rabolták az országot. 1800 és 1860 között arany, drágakő és más értéktárgyak alakjában 1 milliárd fontsterlinget vittek ki az országból.

De hogyan él a hindu? A 375 millió közül 270 millió földmivelő. Ezek a földmunkások telepítik be a mintegy 700 ezer falut. A földmunkások között rengeteg a munkanélküli. Egyes számítások szerint körülbelül 40 millió munkanélküli földmunkás van Indiában.

Bengáliában az évi földadó az egész termés 40%-át teszi. Ebben a tartományban 1931-ben kb. 10 millió munkanélküli földmunkás volt, ami az összmunkásság 25%-ának felel meg. Bombayban 1929-39 között a földműveseknek rendezniök kellett adósságukat. Az eredmény: a parasztság 50%-a kénytelen volt eladni földjét.

Az országban élő kb. 51 millió pária (teljesen jogtalan) növeli az ipari és mezőgazdasági munkásság számát. Egy hindu munkás átlagos évi keresete 13 és fél dollár, azaz 600 dinár. (Egy angol munkás évi bevétele 369 dollár, egy amerikaié 680 dollár, ami 16.500 illetve 30.600.—dinárnak felel meg.) Bombayban legmagasabb a munkadíj. Itt egy férfi-munkás napibére 12 dinárnak felel meg, a munkásnő keres napi 9.— dinárt, egy fiú 4.— dinárt.

Az angol uralkodókon kívül él még Indiában 562 benszülött herceg (Maharadzsa). Példának idézzük az egyik ilyen herceg, névszerint Nizan de Hinderabad vagyonát és évi bevételét.

1.) Vagyon:

Drágakövek értéke 2 milliárd dollár (45 milliárd dinár)
 Aranykészlet „ 250 millió „ (11 milliárd 250 millió dinár)
 2.) Évi bevétel 50 „ „ (1 „ 250 „ „)

Ezek után érdekes lesz néhány szóban az indiai költségvetéssel is foglalkozni.

Az 1935/36-os költségvetés a következőképen oszlott meg:

Hadikiadás	23.9%	Közigazgatás	8.7%
Adósságtörlesztés	22.5%	Kultúra	5.7%
Rendőrségi és fegy-		Közegészség	2.6%
házi kiadások	9.6%	Földművelés és ipar	2.1%

Ha a költségvetési tételeket nézzük, látjuk, hogy az összkiadásoknak 42.2%-át (hadikiadás, rendőrség, börtön, közigazgatás) fordítják a nép elnyomására és ilymódon figyelmeztetik az anyaország iránti hűségre. De mit kapnak a hinduk ezzel szemben? A költségvetésnek ekkora tétele mellett 5.7% megy a közoktatási célokra. Itt mindjárt megjegyezzük, hogy Indiában 345 millió ember sem írni, sem olvasni nem tud, a 700.000 falunak kétharmad részében nincs iskola.

A közegészségügyekre a költségvetés 2.6%-át fordítják. Meg is van az eredménye. 1881-ben a hindu átlagos életkora 30 év volt, ma csak 23 év. Angliában azonban ugyanakkor az átlagos életkor 55 év. Indiában 1000 gyermek közül 250 hal meg. (Angliában 12.) Évente 6 millió ember hal meg Indiában, 2 és fél milliót csak a malária visz el.

Ezek után talán felesleges kutatni, hogy milyen erős lábakon áll az anyaország iránti hűség.

—E—

A Szovjetunió alkotmányjogi rendszeréről

(Az alábbi cikket a Beográdban megjelenő „Napred“ c. hetilap 53-ik számából vettük.)

A Szovjetunió alkotmányjogi története, annak ellenére, hogy aránylag nagyon rövid időre, alig 23 esztendőre tekinthet vissza, sok érdekes elemet tartalmaz. Ezek az elemek alkotmánytechnikai és ideológiai jellegük mellett az új Oroszország gazdasági, társadalmi, politikai fejlődésének és kulturális életének hű kifejezői. Az 1918-as alkotmány alaptörvényeitől a Szocialista Tanácsköztársaságok Uniójának 1924-es alkotmányán keresztül, a mostani, 1936-os szövetségi alkotmányig a Szovjetunió jelentős utat tett meg. Űgy a belső fejlődés terén, mint a nemzetközi helyzetet illetően. A mai alkotmány bizonyos tekintetben folytatása és kiegészítése az előző alkotmánynak. Egyben pedig az új körülményeknek, viszonyoknak, a Szovjetunió új társadalmi, politikai helyzetének visszatükrözése. A szovjet-alkotmány — létrehozóinak meghatározása szerint — a mai valóságnak a jog és a törvények nyelvén való kifejezése. Kifejezése annak a valóságnak, amely a hadi kommunizmust (1918—1923) a proletáriátus szervezett diktatúrájától (1924-től) elválasztja és azt a mai átmeneti korszakot jelenti, mely a tökéletesen szocializált társadalom, az osztályok nélküli kommunizmus felé vivő úton fekszik.

A Szovjetek alkotmányjogi rendszerének három alapvető jellegzetessége van.

Első jellegzetessége a sajátos államberendezés. A Szovjetunió összetett, föderatív állam. A szovjetállam sok nemzetiségből, sok népi egységből tevődik össze. A Szovjetunió 12 szövetséges köztársaságból áll. (Az előző alkotmány csak 7 föderatív egységet ismert el.) Örményország, Azerbaidzsán, Georgia valamikor közösen alkották a Transzkaukázusi Republikát, ma önálló szocialista köztársaságok, épp olyan joggal, mint az orosz, ukrán, fehérorosz stb államok. Kazak- és Kirgiz-területek valamikor föderatív egységek voltak az orosz köztársaságban, újabban szövetséges köztársaságok rangjára emelkedtek. A finn háború